

بسته

شماره: ۳۷۶/۲۸۳۱۲

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۴/۰۹

پست:

دفترخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۸/۱۰/۱۰۵۷۶
تاریخ ثبت: ۱۳۹۸/۴/۱۰
کد پرونده: .....
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۴/۳ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک

ماده واحده- موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک مشتمل بر یک مقدمه و هجده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود. تبصره- رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای این موافقتنامه الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چک که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می‌شوند، با علاقه‌مندی به تحکیم همکاری‌های اقتصادی در جهت تأمین منافع هر دو دولت، با هدف به‌کارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه‌گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های اتباع طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، با تأیید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های اتباع طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، با آگاهی از اینکه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری در این موافقتنامه سبب افزایش ابتکارهای کسب و کار در این زمینه، توانمندی اقتصادی و توسعه پایدار هر دو دولت می‌گردد و در این بستر، علاقه‌مند به ترغیب اصول مسئولیت اجتماعی شرکتها می‌باشند، و با تمایل به دستیابی به این اهداف به‌نحوی که با حمایت از سلامت، امنیت و محیط زیست و با ارتقای

حمایت از مصرف‌کننده و استانداردهای مربوط به کار سازگار باشد، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه، معانی اصطلاحات به کار رفته در آن به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- اصطلاح «سرمایه‌گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه‌گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر (که از این پس طرف متعاقد سرمایه‌پذیر خوانده می‌شود) به کار گرفته شود، که ویژگی‌های یک سرمایه‌گذاری، از جمله ویژگی‌هایی مانند تعهد سرمایه یا سایر منابع، پیش‌بینی فایده یا سود، پذیرش خطر (ریسک) و یک دوره معین را دارا باشد:
  - الف) اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها،
  - ب) سهام یا هر نوع مشارکت در شرکتها،
  - پ) پول و یا هرگونه مطالبات قابل وصول،
  - ت) حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق اختراع، حق اختراع با مدت محدود، طرحها یا نمونه‌های صنعتی، علائم و اسامی تجاری، دانش فنی، حسن شهرت تجاری و اسرار تجاری مرتبط با سرمایه‌گذاری،
  - ث) حق اکتشاف، استخراج یا بهره‌برداری از منابع طبیعی.هرگونه تغییر یا تبدیل در شکلی که دارایی‌ها سرمایه‌گذاری می‌شوند، مشروط به اینکه توسط مقام صلاحیتدار طرف متعاقد میزبان تصویب شده باشد، در ماهیت آنها به عنوان سرمایه‌گذاری تأثیر نخواهد داشت.
- ۲- اصطلاح «سرمایه‌گذاران» عبارت از اشخاص زیر است که در چهارچوب این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه‌گذاری کنند:
  - الف) اشخاص حقیقی که به موجب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد اتباع آن طرف متعاقد به شمار آیند و تابعیت طرف متعاقد سرمایه‌پذیر را دارا نباشند.
  - ب) اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد که به موجب قوانین همان طرف متعاقد تأسیس شده و مرکز اداره و مرکز اصلی فعالیت‌های آنها در قلمرو طرف متعاقد مزبور قرار داشته باشد.

۳- اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است که به طور قانونی از سرمایه گذاری حاصل شده باشد از جمله سود حاصل از سرمایه گذاری، سود سهام، کارمزد و حق الامتیاز.

۴- اصطلاح «قلمرو» به معنی مناطقی است که حسب مورد تحت حاکمیت یا صلاحیت هر یک از طرفهای متعاقد قرار دارد و شامل مناطق دریایی مربوط آنها نیز می شود.

ماده ۲- تشویق سرمایه گذاری

۱- هر یک از طرفهای متعاقد اتباع خود را به سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد کرد.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه گذاری اتباع طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۳- پذیرش

۱- هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه گذاری های اشخاص حقیقی و حقوقی طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد پس از پذیرش سرمایه گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات خود جهت تحقق سرمایه گذاری مزبور لازم است اعطاء خواهد کرد.

۳- این موافقتنامه فقط در مورد سرمایه گذاری هایی اعمال خواهد شد که به تصویب مرجع صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه پذیر رسیده باشد. مرجع صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران است یا هر مرجع دیگری که جایگزین آن شود.

ماده ۴- حمایت از سرمایه گذاری

۱- هر طرف متعاقد نسبت به سرمایه گذاری های سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه گذاران در رابطه با سرمایه گذاری های آنها، رفتار منصفانه و حمایت و امنیت کامل را طبق بندهای (۲) تا (۴) اعمال خواهد کرد.

۲- نقض تعهد رفتار منصفانه موضوع بند (۱)، تنها در صورتی ممکن است محقق شود که اقدام یا مجموعه ای از اقدامات موجب موارد زیر شود:

الف) استنکاف از احقاق حق در رسیدگی‌های کیفری، مدنی یا اداری،

ب) نقض بنیادین فرآیند قانونی، از جمله نقض بنیادین شفافیت در رسیدگی‌های قضائی یا اداری،
پ) رفتار خودسرانه آشکار،

ت) تبعیض هدفمند در مورد مدیریت، فعالیت، نگهداری، استفاده، تغییر شکل، بهره‌برداری، فروش یا واگذاری سرمایه‌گذاری‌های مزبور، یا
ث) نقض تعهدات مکتوب ویژه داده‌شده به سرمایه‌گذار توسط مقام ذی‌ربط طرف متعاقد سرمایه‌پذیر.

۳- برای اطمینان بیشتر، حمایت و امنیت کامل به معنی تعهدات طرف متعاقد در رابطه با امنیت فیزیکی سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری‌ها می‌باشد.
۴- تعیین اینکه نقض مفاد دیگری از این موافقتنامه یا یک موافقتنامه بین‌المللی جداگانه صورت پذیرفته است، به معنی اجراز نقض این ماده نمی‌باشد.

ماده ۵- رفتار ملی و رفتار ملل کامله‌الوداد

۱- هر طرف متعاقد در قلمرو خود نسبت به سرمایه‌گذاری‌ها و عواید سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط مشابه نسبت به سرمایه‌گذاری و عواید سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاری و عواید سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث در قلمرو خود، نامساعدتر نباشد؛ با در نظر گرفتن رفتار مساعدتر.

۲- هر طرف متعاقد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط مشابه نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث در رابطه با مدیریت، حفظ، استفاده، بهره‌مندی یا فروش سرمایه‌گذاری‌های آنها در قلمرو خود، نامساعدتر نباشد؛ با در نظر گرفتن رفتار مساعدتر.

۳- برای اطمینان بیشتر، «رفتار» موضوع بندهای (۱) و (۲) شامل تشریفات حل و فصل اختلاف سرمایه‌گذار با دولت پیش‌بینی‌شده در سایر پیمان‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی و موافقتنامه‌های تجاری دیگر نمی‌شود.

۴- تعهد موضوع بندهای (۱) و (۲) در مورد رفتار به موجب هر موافقتنامه دوجانبه یا چندجانبه بین‌المللی که پیش از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به امضاء رسیده یا لازم‌الاجراء شده است، اعمال نخواهد شد.

۵- رفتار اعمال شده به موجب این ماده نسبت به مزایای اعطاء شده توسط یک طرف متعاقد که به موجب تعهدات آن به عنوان عضو یک اتحادیه گمرکی، اقتصادی یا پولی، بازار مشترک، منطقه آزاد تجاری یا شکل دیگری از یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای، اعمال نخواهد شد.

۶- مفاد این موافقتنامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که یک طرف متعاقد را متعهد نماید منافع قابل تعمیم هر رفتار، ترجیح یا مزیت به وسیله یک طرف متعاقد به موجب هر موافقتنامه یا ترتیبات بین المللی که به طور کلی یا عمده مربوط به مالیات می باشد را به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر یا سرمایه گذاری ها یا عواید این سرمایه گذاری ها تعمیم دهد.

ماده ۶- شرایط مساعدتر

قطع نظر از شروط مقرر در این موافقتنامه، شرایط مساعدتری که میان هر یک از طرفهای متعاقد و یک سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا قرار گیرد، قابل اعمال خواهد بود.

ماده ۷- مصادره و جبران خسارت

۱- سرمایه گذاری های اشخاص حقیقی و حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر ملی، مصادره و سلب مالکیت نخواهد شد یا تحت تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه اقدامات مزبور برای اهداف عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیر تبعیض آمیز انجام پذیرد و جبران خسارت مؤثر و مناسب پیش بینی شده باشد. فرآیند قانونی شامل حق بررسی فوری موضوع و ارزش گذاری سرمایه گذاری توسط مقام صلاحیتدار طرف متعاقد میزبان می باشد. مبلغ خسارت بدون تأخیر پرداخت خواهد شد و شامل هزینه های مالی محاسبه شده طبق رویه بین المللی خواهد بود.

۲- میزان جبران خسارت معادل ارزش سرمایه گذاری بلافاصله پیش از ملی شدن، مصادره یا سلب مالکیت خواهد بود.

۳- تعیین این که اقدام یا مجموعه ای از اقدامات دولت متعاقد، در یک وضعیت به خصوص، مصادره غیرمستقیم تلقی می شود یا نمی شود، مستلزم تحقیق مورد به مورد و مبتنی بر واقعیت است که موارد زیر را، در بین سایر عوامل، در نظر می گیرد:

الف) اثر اقتصادی اقدام یا مجموعه ای از اقدامات، اگر چه این واقعیت که اقدام یا مجموعه ای از اقدامات طرف متعاقد اثر نامطلوب بر

ارزش اقتصادی سرمایه‌گذاری داشته است، سبب نمی‌گردد که مصادره غیرمستقیم به وقوع پیوسته باشد،
(ب) مدت اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات دولت متعاقد،
(پ) خصوصیت اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، به‌ویژه هدف و زمینه اتخاذ آنها.

۴- تدابیر متناسب غیرتبعیض‌آمیز که در پرتو عوامل فوق توسط طرف متعاقد با حسن نیت اتخاذ شده‌اند و با هدف حمایت از اهداف مشروع رفاه عمومی، مانند امنیت ملی، ثبات مالی، سلامت عمومی، ایمنی و محیط زیست طراحی و اعمال شده‌اند، به‌جز در شرایط نادر، به‌عنوان مصادره تلقی نخواهند شد.

ماده ۸- زیان‌ها

۱- سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاقد که سرمایه‌گذاری‌های آنها به علت مخاصمه مسلحانه، انقلاب، یا حالت اضطراری مشابه در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار خسارت شود، از رفتاری که نسبت به رفتار طرف متعاقد مزبور با سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهند بود.

۲- صرف‌نظر از بند (۱) فوق، اگر سرمایه‌گذار یک طرف متعاقد در وضعیت‌های موضوع بند (۱) در قلمرو طرف متعاقد دیگر متحمل خسارتی شود که ناشی از موارد زیر باشد:

(الف) ضبط سرمایه‌گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف متعاقد اخیرالذکر، یا

(ب) تخریب سرمایه‌گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف متعاقد اخیرالذکر، که ناشی از ضرورت موقعیت نباشد.

سرمایه‌گذار، مشمول اعاده مال یا پرداخت خسارت از سوی طرف متعاقد اخیرالذکر خواهد شد که در هر صورت سریع، مناسب و مؤثر و بدون تأخیر غیرموجه خواهد بود.

ماده ۹- بازگشت و انتقال سرمایه

۱- بدون لطمه به اقدامات اتحادیه گمرکی، اقتصادی یا پولی، بازار مشترک، منطقه آزاد تجاری یا شکل دیگر یکپارچگی منطقه‌ای اقتصادی که یک طرف متعاقد عضو آن است، طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات خود در مورد انتقال پرداخت‌های مربوط به سرمایه‌گذاری و عواید اطمینان

خواهند داد. انتقالات به ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد، بدون هیچ محدودیت و تأخیر غیرموجه صورت خواهد گرفت. این انتقالات، به ویژه شامل موارد زیر خواهد بود، اگر چه به آنها منحصر نمی شود:

- الف) سرمایه و مبالغ اضافی برای حفظ یا افزایش سرمایه گذاری،
- ب) سود، هزینه های مالی، سود سهام و سایر درآمدهای جاری،
- پ) وجوه بازپرداخت وامها،
- ت) حق الامتیازها یا حق الزحمه ها،
- ج) مبالغ حاصل از فروش یا تصفیه از سرمایه گذاری،
- چ) هرگونه وجوه پرداختی ناشی از جبران خسارت به موجب مواد (۷) یا (۸)،

ح) درآمد کارکنان خارجی که در ارتباط با سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد میزبان استخدام شده اند و پروانه کار مرتبط با آن سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد سرمایه پذیر را دارا می باشند.

۲- از نظر این موافقتنامه، نرخ تسعیر، نرخ رایج براساس مقررات حاکم نرخ تسعیر در زمان انتقال خواهد بود، مگر آنکه به نحو دیگری توافق شده باشد.

۳- چنانچه انتقالات موضوع بند (۱) در مدتی که به طور معمول برای تکمیل انتقال لازم است انجام پذیرد، چنین تلقی می شود که انتقالات بدون تأخیر غیرموجه انجام شده است، مگر آنکه به نحو دیگری بین سرمایه گذار و نهاد مالی سرمایه گذار توافق شده باشد.

۴- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به گونه ای تفسیر نخواهد شد که یک طرف متعاقد را در شرایط استثنائی، چنانچه با توجه به پرداخت ها و جریان سرمایه، مشکلات جدی تراز پرداخت یا خطر آن را تجربه کند، از اتخاذ و حفظ اقداماتی که انتقال را محدود می کند، باز دارد، مشروط بر اینکه محدودیت های مزبور عادلانه باشند، خودسرانه و یا به طور غیرمنصفانه تبعیض آمیز نباشند، مدت زمان محدود داشته باشند، با حسن نیت وضع شده باشند و از آنچه برای اصلاح وضعیت تراز پرداخت لازم است، فراتر نروند.

۵- یک طرف متعاقد می تواند با اعمال اقدامات منصفانه، غیرتبعیض آمیز و با حسن نیت به منظور تضمین پیروی سرمایه گذار از قوانین و مقررات طرف متعاهدی که در قلمرو آن سرمایه گذاری انجام پذیرفته است در ارتباط با موارد زیر انتقال را به تأخیر اندازد یا از آن جلوگیری کند:

الف) پرداخت مالیات و عوارض،
ب) رویه‌های ورشکستگی یا تصفیه، از جمله اقدامات مربوط به دوره وصول و ورشکستگی یا حمایت از حقوق اعتباردهندگان،
پ) جرائم کیفری یا جزائی،
ت) تضمین پیروی از دستورات یا احکام دادگاهها یا دیوان‌های طرف متعاهدی که در قلمرو آن سرمایه‌گذاری انجام شده است.
این اقدامات و اجرای آنها به‌عنوان وسیله‌ای برای اجتناب از تکالیف و تعهدات طرف متعاهد به‌موجب این موافقتنامه استفاده نخواهد شد.

ماده ۱۰- جانشینی

هرگاه یکی از طرفهای متعاهد یا نماینده تعیین‌شده توسط آن در چهارچوب یک نظام حقوقی متعاقب پرداختی که به‌موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین خطرات غیرتجاری به‌عمل آورده جانشین سرمایه‌گذار شود:
الف) جانشینی مزبور توسط طرف متعاهد دیگر معتبر شناخته خواهد شد،

ب) جانشین مستحق حقوقی بیش از آنچه سرمایه‌گذار استحقاق آن را داشته است، نخواهد بود،

پ) اختلافات میان جانشین و طرف متعاهد سرمایه‌پذیر طبق ماده (۱۱) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۱- حل و فصل اختلاف‌های میان یک طرف متعاهد و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) طرف متعاهد دیگر

۱- چنانچه اختلافی میان طرف متعاهد سرمایه‌پذیر و یک یا چند سرمایه‌گذار طرف متعاهد دیگر درباره یک سرمایه‌گذاری بروز کند، طرف متعاهد سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) مزبور در ابتدا تلاش خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره و مشاوره و به‌صورت دوستانه حل و فصل کنند.

۲- چنانچه طرف متعاهد سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) مزبور نتوانند ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ ادعا به دیگری به توافق برسند، هر یک از آنها می‌تواند اختلاف را در دادگاههای صالح طرف متعاهد سرمایه‌پذیر مطرح یا ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوط خود به یک هیأت داور سه نفره به‌شرح مندرج در بند (۵) زیر ارجاع کند.

۳- هر اختلافی که ابتدا در دادگاههای صالح طرف متعاقد سرمایه‌پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرفها نمی‌تواند به داوری ارجاع شود و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.

۴- هر اختلافی که به داوری ارجاع شود، از صلاحیت دادگاههای داخلی مستثنی خواهد بود. با این وجود مفاد این بند مانع از آن نخواهد بود که محکوم‌له حکم داوری برای اجرای آن به دادگاههای داخلی مراجعه کند.

۵- طرف متعاقد سرمایه‌پذیر یا سرمایه‌گذار (سرمایه‌گذاران) طرف متعاقد دیگر هر کدام که بنخواهد اختلافی را به داوری ارجاع کند، باید ضمن ارسال اطلاعیه کتبی برای دیگری، داور منتخب خود را به ترتیب زیر انتخاب نماید:

الف) قواعد داوری آنسترال، یا

ب) اگر سرمایه‌گذار و طرف متعاقد میزبان توافق نمایند، به هر نهاد داوری دیگر.

۶- تصمیمات هیأت داوری برای طرفها، نهائی و لازم‌الاتباع خواهد بود.

۷- در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که به موجب این موافقتنامه علیه جمهوری چک مطرح می‌شود، قواعد آنسترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت اعمال خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران می‌تواند اعمال قواعد آنسترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت را در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که به موجب این موافقتنامه علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح می‌شود را بررسی نماید.

۸- اگر از تاریخی که سرمایه‌گذار برای اولین بار از نقض ادعایی به موجب ماده (۳) تا (۸) مبنی بر اینکه سرمایه‌گذار دچار ضرر و زیان شده است، مطلع شد یا باید مطلع می‌شد، بیش از سه سال گذشته باشد، هیچ دعوایی برای حل و فصل براساس بند (۲) ارجاع نخواهد شد.

۹- داوری براساس قانون با توجه به منابع حقوق به ترتیب زیر تصمیم‌گیری خواهد نمود:

الف) مفاد این موافقتنامه، به نحوی که طبق کنوانسیون حقوق معاهدات وین تفسیر می‌گردد،

ب) سایر قواعد حاکم حقوق بین الملل.

۱۰- دیوان در مورد خسارات تنبیهی حکم صادر نخواهد نمود.

۱۱- دیوان دستور خواهد داد که هزینه‌های جریان رسیدگی از جمله هزینه‌های متعارف دستکاری و نمایندگی حقوقی، برعهده طرف بازنده اختلاف باشد. در موارد استثناء، دیوان با توجه به شرایط پرونده چنانچه مناسب‌تر تشخیص دهد، هزینه‌ها را بین طرفهای اختلاف تقسیم خواهد نمود.

ماده ۱۲- حل و فصل اختلاف‌های بین طرفهای متعاقد

۱- کلیه اختلاف‌های بین طرفهای متعاقد ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه، ابتدا از طریق مذاکره و به‌طور دوستانه حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم توافق، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، ضمن ارسال اطلاعیه‌ای برای طرف متعاقد دیگر، موضوع را به یک هیأت داور سه نفره مرکب از دو داور منتخب طرفهای متعاقد و یک سرداور ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به هیأت داور، هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه نسبت به انتخاب یک داور اقدام می‌کند و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب، سرداور را تعیین خواهند کرد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند از رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

۲- در مواردی که سرداور باید توسط رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری تعیین شود چنانچه رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس بین‌المللی دادگستری انجام خواهد شد و چنانچه معاون رئیس نیز انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان که تابعیت هیچ‌یک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

۳- هیأت داوری با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده‌اند آیین و محل داوری را تعیین خواهد نمود.

۴- دیوان داوری بر مبنای اکثریت آراء تصمیم‌گیری خواهد نمود. این تصمیم نهائی و لازم‌الاتباع خواهد بود. هر طرف متعاقد هزینه داور و نماینده خود در جریان رسیدگی داوری را بر عهده خواهد داشت، هزینه سرداور و سایر هزینه‌ها به‌طور مساوی برعهده هر دو طرف متعاقد خواهد بود. دیوان داوری رویه خود را تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۳- استثنائات

۱- با رعایت این الزام که اقدامات زیر به‌نحوی اعمال نشوند که در جایی که شرایط مشابه حاکم است موجب تبعیض خودسرانه یا غیرقابل توجیه علیه سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نشود، هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه نباید به‌گونه‌ای تعبیر شود که موجب جلوگیری از اتخاذ یا انجام اقدامات زیر توسط یک طرف متعاقد شود:

الف) ضروری برای حمایت از اخلاق عمومی یا حفظ نظم عمومی؛ این استثنائات تنها وقتی می‌تواند مورد استناد واقع شود که تهدیدی واقعی و به اندازه کافی جدی متوجه یکی از منافع حیاتی جامعه باشد،

ب) ضروری برای حمایت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه،

پ) ضروری برای تضمین رعایت قوانین یا مقرراتی که با مفاد این موافقتنامه از جمله در رابطه با موارد زیر، ناسازگار نیستند:

(۱) جلوگیری از اعمال فریبکارانه و متقلبانه یا پرداختن به آثار قصور در مورد یک قرارداد،

(۲) حمایت از حریم خصوصی افراد در خصوص پردازش و انتشار داده‌های شخصی و حمایت از محرمانه بودن سوابق و حساب‌های شخصی،

(۳) ایمنی.

۲- هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه مانع طرف متعاقد برای اتخاذ یا حفظ اقدامات متعارف به دلایل احتیاطی از جمله موارد زیر نخواهد شد:

الف) حمایت از سرمایه گذاران، سپرده گذاران، بیمه گذاران، بیمه گرها همچنین شرکت کنندگان در بازار مالی یا اشخاصی که یک مؤسسه مالی به آنها تعهد امانی دارند،

ب) حفظ ایمنی، صحت و یکپارچگی یا مسؤولیت مالی مؤسسات مالی،

پ) تضمین یکپارچگی و ثبات نظام مالی طرف متعاقد.

۳- این موافقتنامه بدون لطمه به تعهدات طرفهای متعاقد ناشی از عضویت یا مشارکت آنها در هر اتحادیه گمرکی، اتحادیه اقتصادی، موافقتنامه یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای، یا موافقتنامه بین المللی مشابه فعلی یا آتی مانند اتحادیه اروپا اعمال خواهد شد.

ماده ۱۴- اقدامات سرمایه گذاری و مقرراتی

۱- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که بر حق طرفهای متعاقد برای وضع مقررات در قلمروی خود از طریق اقدامات لازم برای دستیابی به اهداف سیاست گذاری مشروع از قبیل حمایت از سلامت عمومی، ایمنی، محیط زیست یا اخلاق عمومی، حمایت اجتماعی یا حمایت از مصرف کننده یا تشویق و حمایت از تنوع فرهنگی تأثیر بگذارد.

۲- برای اطمینان بیشتر، مفاد این موافقتنامه به عنوان تعهدی برای یک طرف متعاقد مبنی بر عدم تغییر چهارچوب قانون و مقررات تفسیر نخواهد شد، از جمله به نحوی که به طور منفی عملیات سرمایه گذاری یا انتظارات سرمایه گذار برای کسب سود را تحت تأثیر قرار دهد.

ماده ۱۵- منافع مهم امنیتی

۱- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که مانع از انجام هر اقدام مناسبی توسط هر طرف متعاقد شود که آن را برای حمایت از منافع مهم امنیتی خود در موارد زیر ضروری می داند:

الف) در ارتباط با جرائم کیفری یا جزائی،

ب) در ارتباط با قاچاق سلاح، مهمات و انجام کارهای جنگی و دادوستد سایر کالاها، مواد، خدمات و فناوری که به طور مستقیم یا غیرمستقیم به منظور تأمین تأسیسات نظامی یا امنیتی دیگر به کار برده می شود،

پ) اقدامات اتخاذ شده در زمان جنگ یا دیگر حالت های اضطراری در روابط بین الملل،

ت) اجرای سیاست‌های ملی یا موافقتنامه بین‌المللی در ارتباط با عدم گسترش تسلیحات هسته‌ای یا سایر ابزار انفجاری هسته‌ای، یا ث) در انجام تعهدات خود به موجب منشور ملل متحد به منظور حفظ صلح و امنیت بین‌المللی.

۲- منافع مهم امنیتی یک طرف متعاقد ممکن است شامل منافع ناشی از عضویت آن در یک اتحادیه گمرکی، اقتصادی یا پولی، بازار مشترک، منطقه آزاد تجاری یا شکل دیگر یکپارچگی اقتصادی منطقه‌ای باشد.

ماده ۱۶- منع برخورداری از منافع

منافع این موافقتنامه نسبت به سرمایه‌گذار طرف متعاقد مبدأ که شخص حقوقی طرف متعاقد مبدأ است و سرمایه‌گذاری‌های آن سرمایه‌گذار منع خواهد شد، چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی یک طرف غیرمتعاقد، مالک یا کنترل‌کننده سرمایه‌گذاری مزبور یا بخشی از آن باشند و طرف متعاقد میزبان:

الف) با طرف غیرمتعاقد عمداً روابط سیاسی نداشته باشد، یا ب) در مورد طرف غیرمتعاقد یا شخص حقیقی یا حقوقی طرف غیرمتعاقد اقداماتی را اتخاذ یا برقرار نماید که داد و ستد با چنین شخص حقیقی یا حقوقی را منع کند یا چنانچه منافع این موافقتنامه داده شود، نقض یا نادیده گرفتن اقدامات مذکور باشد.

ماده ۱۷- لازم‌الاجراء شدن، مدت و فسخ

۱- طرفهای متعاقد یکدیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک از انجام تشریفات داخلی مربوط خود که برای لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه ضروری است، مطلع خواهند نمود.

۲- این موافقتنامه در سی‌امین روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه مؤخر هریک از طرفهای متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر تکمیل تشریفات ضروری برای لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، برای مدت ده سال لازم‌الاجراء خواهد شد. پس از این دوره، این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آنکه یکی از طرفهای متعاقد فسخ آن را به‌طور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند. در این صورت، موافقتنامه یکصد و هشتاد روز پس از دوره زمانی مذکور فسخ شده تلقی می‌گردد.

۳- پس از فسخ این موافقتنامه، مفاد آن در مورد سرمایه‌گذاری‌های مشمول این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله مجری خواهد بود.

۴- به محض لازم الاجراء شدن یک موافقتنامه بین المللی بین طرفهای متعاقد که در آن، دیوان چندجانبه سرمایه گذاری و یا سازوکار چندجانبه فرجام خواهی برای اختلافها به موجب این موافقتنامه پیش بینی شده باشد، بخشهای مرتبط در این موافقتنامه، اعمال نخواهند شد.

ماده ۱۸- زبان و تعداد متون

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی، چک و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار می باشند. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۲۷ آذرماه سال ۱۳۹۶ (هجری شمسی) مطابق با ۱۸ دسامبر ۲۰۱۷ میلادی به امضاء نمایندگان دولت های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری چک رسید.

از طرف	از طرف
دولت جمهوری چک	دولت جمهوری اسلامی ایران
اسواتوپلوک چومبا نماینده تام الاختیار و سفیر فوق العاده جمهوری چک در جمهوری اسلامی ایران	محمد خزاعی معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و هجده ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سوم تیرماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. /ح

علی لاریجانی